

ÎNCHEIERE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Petru Rusu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al
Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva lui Petru Rusu cu privire la încasarea
cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională,
împotriva deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de Petru Rusu și a fost menținută hotărârea din 20 februarie 2018 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 31 iulie 2017 Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne
a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Petru Rusu cu privire la încasarea
cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională în mărime de 16328,48 de lei (f.d.
1-3).

În motivarea acțiunii reclamantul Inspectoratul General al Poliției al Ministerului
Afacerilor Interne a indicat că, prin ordinul nr. 451ef din 01 noiembrie 2013, pîrîtul Petru
Rusu a fost numit în funcția de ofițer de investigații-interimar al biroului zonal poliție
criminală al Sectorului de poliție nr. 6 (Vatici) al Inspectoratului de Poliție Orhei al IGP
al MAI.

Reclamantul a menționat că în scopul acumulării cunoștințelor teoretice și
abilităților practice necesare exercitării atribuțiilor de serviciu, la 04 noiembrie 2013, în
temeiul dispoziției nr. 34/3-4854 din 31 octombrie 2013, pîrîtul a fost delegat la cursurile
de formare profesională inițială în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” al MAI, pentru
perioada 04 noiembrie 2013 – 31 ianuarie 2014.

Reclamantul a susținut că la 26 februarie 2016, prin ordinul nr. 90 ef din aceeași
dată, în conformitate cu art. 47 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la activitatea poliției și
statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, a fost încetat serviciul și contractul
individual de muncă cu pîrîtul, la cererea acestuia.

Reclamantul a punctat că în conformitate cu prevederile pct.1, 3, 6 subpct. 1 din
anexa nr. 6 privind modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public
privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională
la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a

prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, la 11 aprilie 2014, pîrîtul a semnat angajamentul funcționarului public (inclusiv cu statut special) privind activitatea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, conform căruia s-a obligat după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI cu o durată de peste 90 zile, să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe o perioadă de 3 ani.

Reclamantul a precizat că conform angajamentului menționat cât și prevederilor pct. 8 subpct.2) al anexei nr. 6 din Hotărârea Guvernului prenotată, pîrîtul s-a obligat să restituie integral Ministerului Afacerilor Interne cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire calculate în condițiile legislației în vigoare, în cazul în care nu va activa în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, după absolvirea cursurilor menționate, întreaga perioadă specificată în angajament.

Reclamantul a relevat că din motiv că pîrîtul nu a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată, precum și în scopul soluționării litigiului apărut pe cale extrajudiciară, la 26 decembrie 2016, a expediat în adresa acestuia somația cu privire la restituirea benevolă și imediată a cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională în sumă de 16328,48 de lei. Or, această sumă a fost achitată pîrîtului cu titlul de salariu din contul Inspectoratului General al Poliției, însă până în prezent acesta din urmă nu și-a onorat obligațiunea, precum și nu a prezentat motivele refuzului.

Reclamantul a evidențiat că somația nr. 34/2-2365 din 06 septembrie 2016 a fost expediată prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei”, fapt ce se confirmă prin chitanța nr. DS201126776BAR/1 din 28 septembrie 2016.

Reclamantul a solicitat încasarea de la Petru Rusu în beneficiul său a cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională în mărime de 16328,48 de lei.

Prin hotărârea din 20 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea depusă de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și a fost încasat de la Petru Rusu în beneficiul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională în mărime de 16328,48 de lei. Totodată, a fost încasat de la Petru Rusu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 489, 85 de lei.

Prin decizia din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Petru Rusu și a fost menținută hotărârea din 20 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut ca fiind justă concluzia primei instanțe cu privire la necesitatea admiterii acțiunii depusă de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și încasării de la Petru Rusu a sumei de 16328,48 lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru dezvoltarea profesională.

Or, prin semnarea angajamentului nr. 98, Petru Rusu s-a obligat să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe o perioadă de la 2 la 3 ani, după absolvirea cursurilor de formare profesională inițială cu o durată de la 90 până la 120 de zile.

Totodată, instanța de apel a evidențiat că, prin același angajament, Petru Rusu s-a obligat să restituie integral Ministerului Afacerilor Interne cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, în cazul în care nu va activa întreaga perioadă specificată în angajament, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire în condițiile legii.

Pe cale de consecință, instanța de apel a relevat că, Inspectoratul General al Poliției, în virtutea raportului juridic obligațional, în calitatea sa de creditor, este îndreptățit să

solicite de la Petru Rusu restituirea sumei de 16328,48 de lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru dezvoltarea profesională a ultimului, în condițiile în care acesta nu a respectat obligația sa de a activa în cadrul Ministerului Afacerilor Interne întreaga perioadă pentru care s-a obligat. Astfel, prima instanță corect a admis pretenția dată.

În concluzie, instanța de apel a menționat că semnarea de către Petru Rusu a angajamentului funcționarului public (inclusiv cu statut special) privind activitatea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne la data de 11 aprilie 2014, până la participarea la cursurile de instruire care au avut loc în perioada 04 noiembrie 2013 – 31 ianuarie 2014 denotă că apelantul și-a manifestat consimțământul valabil exprimat în acest sens, prin semnarea lui.

Or, Petru Rusu, la data semnării angajamentului, a avut opțiunea și posibilitatea să refuze să-l semneze în caz de dezacord cu condițiile acestuia. Însă, acesta l-a semnat, fapt care indică asupra acceptării condițiilor cuprinse în conținutul angajamentului și astfel, instanța de apel consideră neîntemeiate argumentele apelantului Petru Rusu că acțiunile lui nu cad sub incidența Regulamentului aprobat de Guvern cu privire la încasarea cheltuielilor suportate în legătură cu dezvoltarea profesională.

La 04 septembrie 2019 Petru Rusu a declarat recurs împotriva deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Petru Rusu a invocat că decizia instanței de apel a recepționat-o la 23 august 2019, fapt confirmat prin cererea din 20 august 2019.

Recurentul a relevat că instanța de apel a ignorat totalmente certificatul prezentat de intimat/reclamant, care confirmă că durata de dezvoltare profesională a durat doar 88 de zile, și nicidecum de la 90 până la 120 de zile cu prevede pct. 6 subpct. 1 din anexa nr. 6 a Hotărârii Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Recurentul a notat că la materialele cauzei lipsește dovada de citare legală a sa și a reprezentantului său pentru ședința din 21 martie 2019, ceea ce atestă că i-a fost îngădit accesul la justiție, deoarece nu au avut posibilitatea de a se expune în față instanței de apel și a-și motiva poziția.

Recurentul a relatat că instanțele ierarhic inferioare nu era în drept să invoce faptul încălcării prevederilor pct. 6 subpct. 1 din anexa nr. 6 a Hotărârii Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, atâta timp cât dezvoltarea sa profesională a fost mai mică de 90 de zile.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților la proces, la 23 aprilie 2019, conform informației anexate la materialele cauzei (f.d. 160), și a fost adusă la cunoștință lui Petru Rusu la 23 august 2019, fapt confirmat prin cererea din 20 august 2019.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs consideră inoportun a se expune asupra cerinței lui Petru Rusu cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului, or actele și lucrările cauzei confirmă că recursul a fost declarat de către acesta, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 25 septembrie 2019, în adresa intimatului Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne a fost expediată copia recursului declarat de Petru Rusu (f.d. 171).

La 13 noiembrie 2019 Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne a depus referință la recursul declarat de Petru Rusu, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil or, respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului declarat de Petru Rusu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că, normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Respectiv, instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs, cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Petru Rusu, se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar, se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv, numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat de Petru Rusu nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva

Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei hotărâre din 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1-1¹) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 Cod de procedură civilă și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului se plasează pe pagina web a Curții Supreme de Justiție la data emiterii și se transmite tuturor participanților la proces și reprezentanților acestora.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Petru Rusu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Petru Rusu împotriva deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva lui Petru Rusu cu privire la încasarea cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan